

ויגיש

תשפ"ג	בני ברק	ירושלים	חיפה	סורשנע
4:23	4:09	4:13	4:28	הולקת נרות
5:27	5:25	5:24	5:29	מוצאי שבת
5:59	6:03	5:59	6:04	רבינו תם

נא לשמור על קדושת הגליון

הוא מברר בשדה התעופה את האפשרויות הנוספות העומדות בפניו עתה לטיסה לגרמניה, ונודע לו שאמנם יש טיסה העומדת לצאת בשעה הקרובה, אבל לא אל פרנקפורט אלא אל העיר מינכן. הבטיחה היא שפאשר מגיעים אל מינכן, צריכים לעלות לרפבת הנוסעת אל פרנקפורט, וזמן הנסיעה מתארך לכדי 3 שעות תמימות.

הוא מקבל עליו את הדין באהבה, ועולה למטוס. כשהוא מגיע אל מינכן, מתברר לו שהרפבת זה עתה יצאה, והבאה אחריה תצא רק בעוד 3 שעות, וכך התארכה לו הדרך בכפלים...

מה עושה יהודי בעת שפזז? מחפש את בית הכנסת הקרוב לשדה התעופה, כדי לשבת וללמוד קצת.

חצי שעה ארכה לו הדרך עד שהגיע לבית המדרש הסמוך. כשפתח את דלת בית המדרש, הוא מוצא שם יהודי הנתון בסערת רגשות ובצער גדול.

הוא מניח את ידו על כתפו של היהודי, ושואל "מה לך, אחי?" התשובה לא אחרה לבוא: "היום חל יום הזכרון של אבי המנוח, שהיה אדם גדול, ורציני לעבר לפני התבה ולומר קדיש. באתי אל בית הכנסת הזה, שבעבר היו בו מתפללים רבים, ומצאתי ריק! איך אוכל עתה לומר קדיש לעלוי נשמת אבי?! שאל בכאב.

הסוחר הרגיע, ואמר: "אם אינך יכול להשיג מנין, תעשה דבר אחר שגם הוא יועיל לעלוי נשמת אביך: תלמד אתי פרק משניות!" השניים ישבו ולמדו בבית הכנסת במינכן פרק משניות. היהודי נרדע באפן מחלט, והיה שמח ומאשר שלמד לעלוי נשמת אביו.

הסוחר חזר לתחנת הרפבת ונסע לפרנקפורט. בלינה הוא שהה בבית קרובו, והנה בחלומו הוא רואה יהודי נכבד נשוא פנים, המתגלה אליו ואומר לו: "מפנין שלמדת משניות עם הבן שלי לעלוי נשמתו, הנני רוצה לגמול לך טובה. אם תתקע פעם בצרה כלשהי, תזכיר את שמי: 'אריה לייב בן זאב דב', ואבוא להושיעך." על אף שהסוחר לא היה מתחכם יותר מדי לחלומות, כשהתעורר בבקר רשם את שמו של היהודי שהתגלה אליו ואמר לעצמו שאולי בכל זאת יש כאן משהו אמיתי.

הנחש שהזדקף בתנוחה התקפית

"ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה מי האלקים" (מ-ה) כותב הגאון רבי שלמה וולפה זצ"ל בספר "באמונתו יחיה": "החי באמונה ודאית - אינו למדת הפעם אחיזה בעולמו. המאמין מרגיש את עצמו קשור לבוהא יתברך, וחי בהפירה שכל הקורה בעולם מכון ברצונו לתכלית מסימת, ולכן אינו על מה לכעס. יוסף אומר לאחים, שכל הפעשה הזה נעשה בגזרת עליון: "שלחני אלקים לפניכם", ואם כן אינו לאחים כל יד בדבר, כל הפעשה נעשה לא על ידם."

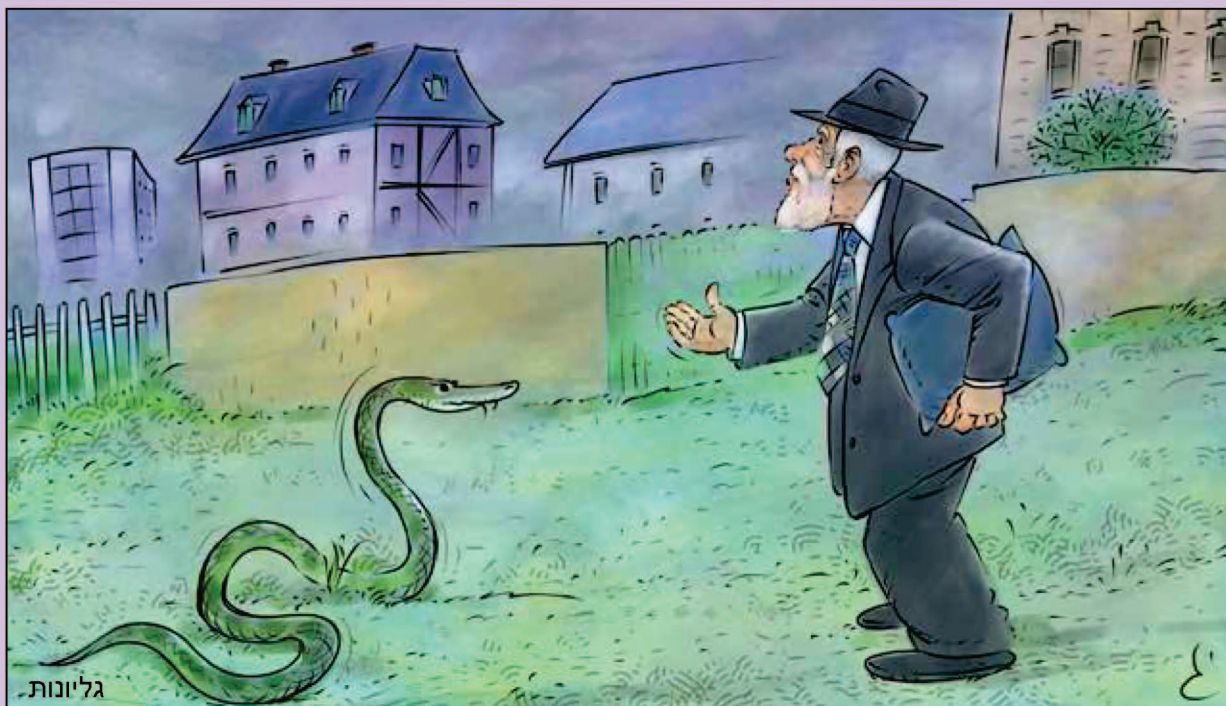
מדת הפעם היא מדה גרושה ביותר, ואדם הלוקה בה, עלול להפסיד את כל עולמו. לא לחנם אמרו חז"ל שכל הפועל פאלו עובד עבודה זרה. הנזק הפוגע ממדה זו, בא לידי בטיי בעקר בתוך ביתו של האדם, וחיייו לעולים להפך למורים פלענה. אבל לא רק בבית. מדת הפעם גורמת למחזיק בה לתקלות בלי סוף גם עם אנשים אחרים. אדם שאינו עובד על מדותיו וכועס על כל צעד ושעל, יביא על עצמו את כל זרעי הפרענות, רחמנא ליצלן.

וההפך, מי שמשתדל לשלט על עצמו, להאמין באמונה שלמה שהכל בא מידי שמים, ורק השם יתברך הוא זה שמגלגל את כל עניני העולם - יצליח בכל מעשיו, ויביא על עצמו סייעתא דשמיא עצומה.

ספר הגאון רבי יצחק זילבדשטיין: מעשה שהיה, בסוחר שהיה צריך לטוס לפרנקפורט שבגרמניה. הוא הזמין פרטיס טיסה אצל סוכן נסיעות, והסוכן שלח את הפרטיס, שבו נכתב שהטיסה לפרנקפורט תצא בשעה 6 בערב.

הסוחר מגיע לשדה התעופה חצי שעה לפני הזמן, ולתדהמתו, הוא שומע את הכרוז מודיע שהטיסה לפרנקפורט יוצאת כעת. מובן שהוא הפסיד את הטיסה הזו. כשהוא נתון בסערת רגשות ויבכעס, שלף את הפלאפון כדי לצלק על הסוכן שהטעה אותו, ובגללו הפסיד את הטיסה הכל כך חשובה לו.

בדגע האחרון, החליט הסוחר היהודי להתעשת ולהתאפק. הוא הרגיע את עצמו, ולא התקשר לסוכן הנסיעות. כשהוא חושב לעצמו: 'הרי בנדאי שיד ה' בכך, ומה לי לכעס על בשר ודם?!

גל יונות

אז, פנה אליו רבי לייב ואמר לו בקול תקיף: "ומה עם גזל? האינדק יודע שזה גזל?" הבה לא הצליח להבין: "גזל?! הלא אבי הרשה לי להשתמש בעגלה, ולא זו בלבד - אלא שהוא אף בקש ממני לעשות זאת!" אולם רבי לייב נותר איתנו בדעתו: "אכן... אביד הרשה לך להשתמש בעגלה כדי לנסע אל העיר ולהביא סחורה, אולם הוא לא נתן לך רשות להסיע זרים בעגלתו! זה - כבר נחשב לגזל!..."

רבי יעקב הוסיף פי הזדמון לו לפגוש את בנו של בעל העגלה המשיים שנה לאחור שרק המעשה, פאָשר כבר היה בעל עסקים נרחבים באמריקה. הבה ספר לו כי מאז ועד עתה, כל אימת שהוא עומד בפני נסיון במסגרת עסקיו, וכמעט מתפתה 'להתחכם' ולנהוג באופן שבו יגיע לידו כסף שאינו מגיע לו בלישר גמור - עומדת לפניו דמותו של רבי לייב, והוא שומע באזני רוחו את דברי הנוקבים: "האינדק יודע שזה גזל!..."

ימכאן תשובה לשאלתנו, על פי דרכו של המהר"ל דיסקין: יעקב דע שהעגלות נשלחו על ידי פרעה כדי לשאת אותו למצרים. פאָשר עשה את דרכו לבאר שבע - הוא עדין לא ידע האם הקדוש ברוך הוא יתיר לו לדרת מצרימה, ולכן סבר שאינו רשאי להשתמש בעגלות ששלח פרעה למטרה מסוימת... רק לאחר שהורה הקדוש ברוך הוא ליעקב לדרת מצרימה, כשהיה בבאר שבע - היה יעקב משכנע כי הוא רשאי להשתמש בעגלות ששלח פרעה, ולכן מכאן ואילך השתמש בהן. (למדמד)

לאחר שהתפלל שחרית, התכונן לצאת למקום שפדי להגיע אליו הצדק לחצות אזור שומם. מפיו שפבר צלח את הדרך הזו כמה פעמים בעבר, לא חשש ממאומה. לפתע, בלכתו בשדה השומם, הוא מזדעזע לראות נחש ענק המגיע ממולו, ונעמד בתנוחה התקפית מאימתו. במצב פזה, כך ידע, מי שבורח - הנחש יודף אחריו ובדרך כלל גם משיגו.

הסוחר מבין שהוא בצרה גדולה, ופיתאום נזפר בשם שנגמר לו בחלום. הוא מתפלל להשם: יתברך שיצילו מהנחש בזכות 'אריה לייב בן זאב דב'. והנה, בארח מפתיע, 'מתקפל' הנחש, יורד מעמידתו המאימת, נסוג אחורנית ועד מהרה נעלם בין השיחים.

אם נספם את הארועים, נגיע למסקנה ברורה וחד משמעית: על הסוחר שהגיע מארץ ישראל נגזר דין מות, ורממא יצללו, באמצעות הנחש ארסית של הנחש המסכן. אבל, השם יתברך, ברב רחמיו וחסדיו, בקש להצילו מן המות, והזמין לו את נסיון הפעס על סוכן הנסיעות. היות שהוא התגבר על הפעס ולא התקצף על הסוכן, נצלו!

פאָשר חזר ארצה, התקשר ברגע ובאריה של פייס לסוכן הנסיעות ובקש לברר פיצד קרתה הטעות. הסוכן, היה המום: "מה אתה אומר?" הוא צעק בתדהמה, "במשך עשרות שנות עבודתי כסוכן נסיעות לא קרתה לי טעות כזו!"

אז איך בכל זאת קרתה הטעות? כפי שאמרנו, הקדוש ברוך הוא רצה להציל את היהודי מדין מות שנגזר עליו, וזאת אם יתגבר על פעסו. (בד בטיח)

שמוש שלא כדעת הבעלים - גזל!

"וישאו בני ישראל את יעקב אביהם ואת טפס ואת נשיהם בעגלות אשר שלח פרעה" (מ-ה) לכאורה, יש להבין: מדוע בתחלה, פאָשר נסע יעקב לבאר שבע - לא מזכר שנסע בעגלות ששלח פרעה כדי לשאתו, ורק לאחר מכן, פאָשר עשה את דרכו מבאר שבע למצרים - וזכר כי השתמש בעגלות אלו?

את התשובה נבין על פי המעשה הבא, שאותו ספר הגאון רבי יעקב קמיצקי זצ"ל, ראש ישיבת "תורה ודעת" שבאמריקה:

מעשה ביהודי, שהתגורר בכפר קטן באירופה, ומנהגו היה לנסע מדי שבוע אל העיר הגדולה, למלא את עגלתו בסחורה, ולמכר את סחורתו בכפר, ברוח קטן. באחד הקמים הוא חלה, ולא היתה לו אפשרות לנסע אל העיר הגדולה, כמנהגו. משום כך, פנה לבנו ובקש כי יסע במקומו. הבה הסכים בשמחה ונצא על אתר לדרך.

בנסיעתו, עבר הבה דרך היער, ולפתע הבחין באיש יהודי העומד מולו. סבור היה הבה, כי מדבר בעובר אורח, המבקש להגיע אל העיר הסמוכה, ולמכר - מהר לעצור את עגלתו ולהזמין להצטרף אליו. לאמתו של דבר, לא היה מדבר בעובר אורח שנקלע ליער בדרך, אלא בצדיק רבי לייב חסיד, שנהג היה להתבודד שעות ארוכות מדי יום ביערות, ולעסק בעבודת הבורא יתברך! ובכל זאת, פאָשר הציץ הבה לרבי לייב לעלות לעגלתו - לא סרב הצדיק. אולם לפני שעלה, בדר להיכן מועדות פניו של בעל העגלה הנכבד, וכן על אודות מטרות נסיעתו. הבה השיב לכל שאלותיו, אם כי בקצור רוח מסים. לבסוף, שאל הצדיק: "אמר נא לי, של מי העגלה הזו? ומי נתן לך את הרשות לנסע בה?" הבה השיב דברים פהותים: הוא ספר כי העגלה שיקת לאבי, והוא בקש ממנו לנסע אל העיר ולהביא סחורה למכירה...

לכבד את אביו כשהוא רשע ובעל עברות

שאלה: אדם שאביו רשע ובעל עברות, האם חייב לכבדו?

תשובה: כתב השלחן ערוך (יב טז): אפלו היה אביו רשע ובעל עברות, מכבדו ומתירא ממנו. וכתב הרמ"א, ויש אומרים דאינו מחייב לכבד אביו רשע אלא אם כן עשה תשובה.

ונראה דבזמן הזה יתכן שחייב לכבדו. ושמעתי מתלמיד חכם שיש לו חברותא עם בעל תשובה שאביו בבית הסהר, ואביו מבקש ממנו שיבא לבקר אותו, וכשמבקרו, אביו מדבר אתו דברי הבל ומאוס, ושאלתו מה לעשות. והם נכנסו למרן הגריא"ל שטיינמן זצ"ל לדעת מה לעשות, ואמר להם ראש הישיבה: יש כבוד ויש הערכה. אתה חייב לכבד את אביך גם משום הכרת הטוב שאתה מחייב כלפיו, וגם משום הצלם אלקים שבו, שכל זמן שהוא חי הוא יכול לחזר בתשובה. וכאשר בקר את אביו וספר לו שהרב אמר לכבדו כי יש לו צלם אלקים, פרץ אביו בבכי סוער ושאל: האם לי יש צלם אלקים?? ומאז שנה את אחרותיו לטוב.

ובזמננו שרבים תינוקות שנשבו, אולי יסכים הרמ"א למרן, שיש סכוי שעל ידי הכבוד יחזר האב בתשובה.

(בחיוב הרב בן ציון מולדברג יזר שליט"א עורך הספר "למען יארכיון" yadlerbengmail.com)

הוביעו!

סט ספרי מטעמים לילדים

5 כרכים במחיר מבצע!

1-800-39-39-38

קאספא חיובא לטב"כ דיחיוח
K3N אה הפדקוים וקופו אולריס

מבצע ענק!

מזמינים מנוי ומקבלים:

לזיכוי הרבים נגן **DOQO** איכותי **מתנה!**

להמצת 25 עלונים לכל שבת וחג **60** שחודש

8 ספרים ומתנות נוספות - מקבלים עלונים לחודשיים מראש עם שליח

1-800-39-39-38

בהתחייבות לשנה
אוצרות ירח הרב דוונסקי 7 בני ברק 052-7660222 פקס 051-6197222 חש' בנק הדואר 4176112 ינית להזמין בעברית, אנגלית, רוסית וספרדית וכן לחו"ל. לע' נרחמים בן שולמית, עדה בת ניח, ורונן בן עדה ודנה בת עדה ז"ל תנצב"ה